Maandag, 2 Februari 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3517

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Atollen in Stille Oceaan door Japs bezet.

Japanse actie zal geallieerden tot omweg rond Australie dwingen.

Bij Presidentverkiezingen in Chili valt Nazie-candidaat Ibañez. Ríos met overgrote meerderheid gekozen.

Steeds meer Russische veroveringen doen terugtocht naar Berlijn in omvang toenemen.

„TWEE JAAR GELEDEN."

Februari 1940.

2. Te Beograd wordt een conferentie gehouden van de Balkan Entente, waartoe behoren Hellas, Roemenië, Turkije en Joegoslavië. Besloten werd de Entente te laten voortbestaan tot 1948 en dat de „Entente vriendschappelijke betrekkingen wenst te onderhouden met de buurlanden." Hierbij werd vooral gedoeld op Hongarije en Bulgarije.

3. De Britse kusten worden gebombardeerd. 14 Britse schepen gingen verloren.

4. Een handel- en scheepvaartverdrag werd afgesloten tussen Sovjet Rusland en Bulgarije.

5. De Internationale Arbeids Organisatie te Genève verklaart, dat de permanente zetel van Rusland in de organisatie vacant is. België en Nederland worden genoemd als opvolgers van de permanente leden Italië en Rusland.

6. Tijdens de Geallieerde Oorlogsraad te Parijs stelt Daladier voor een Poolse en Franse divisie naar Finland te sturen, eventueel versterkt met een Canadese divisie. Het transport zou geschieden op Britse schepen via Zweden. Na de raad ingewonnen te hebben van zijn militaire adviseurs verwerpt Chamberlain dit plan.
Rusland legt mijnen in de [illegible] rond Moermansk en versterkt de streek rond Petsamo.

7. De Senaat der Verenigde Staten van Amerika verwerpt een voorstel om geen geld meer beschikbaar te stellen voor de gezantschapspost te Moskou.

8. De Turkse Regering neemt de Krupp-scheepswerven aan de Gouden Hoorn over. Turkse soldaten bewaken de fabrieksterreinen.

WELLES TERUG.

Welles en andere leden van de Noordamerikaanse delegatie keerden uit Rio de Janeiro terug en werden op het Union Station verwelkomd door den Braziliaansen Ambassadeur Martins. De Onder-Staatssecretaris is zichtbaar verheugd met het succes van zijn zending, doch weigerde commentaar te leveren. (Washington, (AP) 1.2).

OP 4 RUSSISCHE FRONTEN VERLIEZEN DE NAZIES.

Een voortgang van 55 mijl over een front van 60 mijl in de Oekraïne gedurende de laatste dagen werd gemeld door de Russische oorlogsberichten, die spraken van een toenemende Duitse vlucht en verwarring aan 4 fronten, waar Russische speerpunten diep porden in de gelederen van den dun geklede n vijand.

Van Leningrad tot de Krim kwam bericht na bericht, dat sprak van successen. Hoewel weinig bepaalde plaatsen werden genoemd, werd te kennen gegeven, dat gehele gebieden, die op de kaart voorkomen als in handen van den vijand, thans zijn geïsoleerd. Het listige Sovjet-commando wacht slechts af, dat de waarheid doordringe bij de Duitse Generaals alvorens een serie van sensationele bekendmakingen te doen. Van boven van het front af tot onder maakten de oorlogsberichten melding van deze overwinningen:

De 7de divisie parachutisten, welke van Creta naar het Leningradfront werd overgeplaatst, staat op de lange lijst van de Duitse eenheden, die verslagen werden gedurende de laatste dagen.

5 Duitse tegenaanvallen afslaande in de Moskou-zone doodden ski-troepen van het Rode leger in 3 dagen tijds 4900 Duitsers en bevrijdden zij 60 plaatsen. De Duitsers zijn gedwongen snel reserves aan te voeren met transportvliegtuigen in een wanhopige poging om de Russische opmars te stuiten. Hier — gelijk langs de verkeersweg naar Minsk waar de Duitsers worden verdreven uit fortificatie na fortificatie — wordt de kreet geslaakt: „Op ter bevrijding van Sovjet Wit-Rusland".

„Rode Ster" zeide, dat aan het Kalininfront ten Noord-Westen van Moskou waar de Russen volgens het laatste bericht aanvielen in de richting van de Letlandse grens vanuit Kholm, 80 mijl ver, de Duitsers de laatste 24 uur werden verdreven uit 10 bevolkte plaatsen met verlies van 1000 doden en gewonden.

Na een stilte van vele dagen aan het Krimfront, deelden berichten van het Rode leger mede, dat verschillende belangrijke heuvels voor Sebastopol bezet werden en het Sovjet-front de laatste 2 dagen een halve mijl voortgang maakte.

Aan het Zuidelijke of Oekraïnefront hebben echter de grootste gebeurtenissen plaats. Geen uitleg werd gegeven van het Russische bericht, dat men 55 mijl voortgang maakte langs een front van 60 mijl in de Oekraïne, waarbij nog 20 dorpen en steden werden bevrijd. Het bericht sprak slechts van het verslaan van 3 geregelde divisies, waaronder de 68e, die zich beyond te Charkov — het industriële centrum in de Oekraïne —. Men verwacht echter, dat de Russen, na Lozovaya bereikt te hebben (80 mijl ten Zuiden van Charkov en ongeveer 70 mijl ten Noord-Oosten van Dnjepropetrovsk), hun wig van meer dan 60 mijl diep gebruiken als basis voor een nieuwe aanval. Samen met de verovering van Berestovoya, 30 mijl ten Noorden van de Zee van Azov en 135 mijl ten Zuiden van Lozovaya, zou dit offensief de Noordelijke arm kunnen vormen van een reusachtige nijptang, die erop gericht is het gehele Duitse gebied rond het industriële centrum Stalino, Taganrog en Mariupol aan de Zee van Azov, af te knijpen.

Er is nog geen uitleg hoe de Russen plotseling Berestovoya op 115 mijl ten Westen van Taganrog (in Duitse handen) hebben weten te bereiken. Dit succes werd gisteravond in „Rode Ster" gemeld. Waarnemers herinnerden aan onofficiële berichten betreffende Russische landingen aan de kust van de Zee van Azov ten Westen van Taganrog en verwachtten, dat het Rode leger een offensief op grote schaal aldaar zou ontwikkelen. Deze opmars van de Zee van Azov uit zou dan de Zuidelijke arm van de nijptang vormen. Het Sovjet-communiqué maakte nog geen melding van de verovering van Berestovoya, doch een autoriteit die pas teruggekeerd is van een tocht langs het front, legde uit, dat dikwijls vele dagen voorbijgaan alvorens de verovering van een belangrijk objectief officieel wordt bekend gemaakt.

De zegsman zeide: „De Duitsers hebben practisch geen ander verbindingsmiddel dan de radio. Guerillatroepen en onze snelle vooruitgeschoven eenheden, die zich over de sneeuw voortbewegen, hebben hun telefoonlijnen op honderd plaatsen doorgesneden. Als de Duitse commandanten personeel uitzenden om de versnipperde lijnen te herstellen, is de procedure van het Rode leger om hen op te wachten. Als de werklui dan beginnen te werken, schieten onze schutters hen aan stukken. Wij maken de verovering van een enkel dorp of een enkele stad niet bekend alvorens wij er niet zeker van zijn, dat de Duitsers omtrent de val daarvan weten. Hierdoor lijden hun omsingelde en geflankeerde regimenten nog meer door de verwarring."

Deze autoriteit gaf te kennen, dat reusachtige stukken van gebied, die door de Duitsers bezet zijn, alzo zijn verzwakt om veroverd te worden en dat op zijn minst 2 of 3 belangrijke steden, die volgens de kaarten in Duitse handen schijnen te zijn, in feite gevallen of vallende zijn. Om dezelfde reden werd gezegd, dat Russische communiqué's dikwijls de herovering noemen van de stad R. of de plaats R., zonder de naam te noemen. Hij legde uit, dat zulke letters gewoon militaire kentekenen zijn en niet de beginletters van plaatsen.

„Rode Ster" zeide echter, dat de Russische opmars zelfs sneller voortgang maakt dan de meest sensationele Duitse vordering tussen Juni en November. Gemeld werd, dat de Russen van 5 December tot 15 Januari 2.760 tanks en 480 trucks veroverden. Ook werd gezegd, dat de Duitsers thans een tweede en een derde defensielinie bouwen en reserves aanvoeren van diep uit de achterhoede. Men zeide, dat mannen van 13 nieuwe divisies onlangs gevangen genomen werden.

3 Divisies, die in de Oekraïne verslagen werden, zouden zó gedund zijn, dat zij slechts uit 8000 à 9000 man elk bestonden. Een gevangen genomen officier van het 29e Duitse tankregiment aan het Westelijk front zeide, dat slechts 4 tanks overbleven in zijn afdeling. Berichten van het Rode leger zeiden, dat botsingen ontstonden aan het Sebastopolfront tussen Duitse en mokkende Roemeense troepen en dat de Duitsers verplicht waren sommige Roemeense regimenten te doen vervangen door Duitse eenheden, omdat de Roemenen klagen over de lange duur van de oorlog. Naar vermeld bouwen de Duitsers aldaar een tweede defensielinie, doordat de Sovjet-artillerie hun observatieposten bestookt en de Russische luchtmacht voortdurend actief is, terwijl de Duitse vliegtuigen zich haast nooit laten zien (Moskou, (AP) 1.2).

4 ITALIAANSE DIVISIES GEHAVEND.

De Britse radio deelde mede, dat volgens uitzendingen van Moskou 4 Italiaanse divisies in het Donetsbekken zo ernstig gehavend zijn door de Russen, dat de Commandant de terugtrekking van de troepen geëist heeft (New York, (AP) 1.2).

GUERILLA'S IN DE SUBCARPATEN.

Pabel Cebere, vertegenwoordiger van de Russen der Sub-Carpaten in de Tsjechoslowaakse Staatsraad te Londen, deelde mede, dat 10.000 guerilla's actief zijn tegen de Hongaren in de Sub-Carpathen — vroeger het meest Oostelijke punt van Tsjechoslowakije — en dagelijks per radio in contact staan met Londen. Een communiqué, dat te Londen werd uitgegeven op grond van getelegrafeerde inlichtingen, deelde mede, dat guerilla's een Hongaarse militaire afdeling aanvielen nabij de stad Tuska en op zijn minst 30 soldaten doodden, terwijl een grote opslagplaats voor ammunitie werd opgeblazen. Andere activiteiten omvatten het doden van een garnizoen op een Hongaars vliegveld en de vernietiging van de vliegtuigen, olievoorraden en ammunitie aldaar. Verder werd een opslagplaats voor ammunitie en kolenvoorraden vernietigd bij het spoorwegstation te Kerecin. Een militair voorraadtransport werd in beslag genomen en het voedsel verdeeld onder de burgers (Londen, (AP) 1.2).

SKI-WEDSTRIJDEN IN RUSLAND BEGONNEN.

De grootste sportgebeurtenissen in de oorlog van de Sovjet-Unie, de skiveldloop ter ere van het Rode leger, is begonnen in alle met sneeuw bedekte delen van Rusland, waarbij burgerlijke groepen meedoen onder militaire voorwaarden. Men verwacht, dat het aantal mededingers dat van het vorig jaar zal overtreffen, toen het aantal deelnemers 5 millioen bedroeg (Kuibysjev, (AP) 1.2).

DUITSE COMMANDANT NEERGESCHOTEN.

Gemeld werd, dat Karl Brauchner, Commandant van een Duits eskader bombardementsvliegtuigen, die zeide te hebben deel genomen aan 200 aanvallen boven Polen, Frankrijk en Groot Britannië, neergeschoten werd door Russische afweerkanonnen en gevangen genomen werd (Moskou, (AP) 31.1).

2300 SERBEN GEEXECUTEERD.

De radio van Moskou deelde mede, dat in Joegoslavië 2300 Serben doodgeschoten werden als repressaille voor de dood van 23 Duitsers (Londen, (AP) 2.1).

FINSE REGERING PALMT IN.

De Finse Regering maakte bekend, dat men alle Britse en Russische bezittingen in beslag genomen heeft (Helsinki, (AP) 31.1).

Het nieuws van vandaag.

Aanvankelijk kon men nog vermoeden, dat de Duitse opmars naar... Berlijn een strategische zet was. Thans niet meer. Het is een wilde vlucht; bij honderden worden dorpen en woonsteden veroverd door de Russen. De Russische telegrammen zullen dit alles natuurlijk overdrijven, maar zelfs een fractie van al deze heroverde punten is nog belangrijk genoeg. Aan alle 4 Russische fronten snellen de Duitsers thans terug: Oekraïne, Leningrad, Moskou en op de Krim. Als vervolg op de reeks plaatsen, wier verovering Zaterdag gemeld werd, komt thans het officieuze bericht van de verovering van Berestovoya (30 mijl t. N. van de Zee van Azov). Door deze plotselinge verovering wordt de gehele streek, die begrensd wordt door de lijn Stalino, Taganrog, Mariupol, als het ware afgeknepen. In Rusland weet men blijkbaar in victorie-lust al niet meer wat te doen. Over het gehele land zijn ski-wedstrijden uitgeschreven uit puur pleizier (blz. 1).

In het Verre Oosten woedt de Slag om Singapore. De grootste kanonnen ter wereld (18-duimers) spuwen vuur, maar helaas staan ze aan de verkeerde kant. De Changiingang (d.i. de rechtse op de kaart) van de Straat van Johore, omdat men het gevaar vooral uit zee verwachtte. Pontianak vlak tegenover Singapore aan de Zuidchinese Zee gelegen, is door de Japanners bezet. Bangka, het bekende tin-eiland, eveneens tegenover Singapore gelegen, werd gebombardeerd. Moulmein in het Noorden van het schiereiland Malakka, moest worden ontruimd. Het ziet er werkelijk naar uit, dat de Slag om Singapore beslissend zal worden. Al is het bericht uit Tokio, dat de radio aldaar reeds programma's bekend maakt voor een Japanse parade in Singapore op 10 Februari as. wel wat erg voorbarig. Ook Hitler heeft wel veel van zulke plannetjes moeten aflassen (o.a. zijn nieuwjaarsreceptie 1940 in het Buckingham-paleis). Het blijkt Japan niet zozeer te doen te zijn om steden en landen te veroveren dan wel om heerschappij over de zeeroutes in het Verre Oosten te verlangen. Dáárom richtte Japan zich in drie lijnen op het gehele gebied tussen Japan en Australië. Langs het Aziatische vasteland ging het via Hongkong, Manilla, Thailand naar Singapore. Een andere lijn trok via Davao naar Celebes en Borneo, de Straat van Makassar. De derde naar Nieuw Guinea, Nieuw Britannië, de Salomons-, de Marshall- en de Gilbert-eilanden. Deze eilanden hebben totaal geen economische waarde, maar door hun verovering is het gehele Verre Oosten geheel onder de overheersing van Japan en... de Verenigde Staten zullen helemaal om Australië moeten gaan varen om in contact te komen met de geallieerden elders, ook via het Nabije Oosten in Europa. Deze afstand is zo groot, dat hij bijna onoverkomelijk wordt. Over de Japanse actie op deze verschillende eilandgroepen, blz. 3.

In November jl. stierf President Pedro Aguirre Cerda van Chili. Gisteren werd met overgrote meerderheid Volksfront-man Juan Antonio Rios tot zijn opvolger gekozen. Dit is een streep door de nazie-rekening, die door allerlei kuiperijen een nazie-vriend Generaal Carlos Ibáñez del Campo tot tegencandidaat had weten te promoveren. (blz. 3).

De afgelopen Week.

Reeds verscheidene jaren voordat Hitler in Duitsland de macht in handen nam, had de Japanse premier Tanaka in een rapport aan den keizer de Japanse buitenlandse politiek uitgezet en dat men kan aanzien als een uitzetting van Japans geo-politiek. De echtheid van dit op 25 Juli 1927 opgemaakte document werd later, toen de grote mogendheden er aanstoot aan bleken te nemen, ontkend, maar wie de Japanse politiek van de laatste halve eeuw heeft gevolgd, zal moeten toegeven, dat wat de heer Tanaka op schrift stelde, slechts het programma is, waaraan in Japan reeds lange jaren werd gewerkt. Hij heeft in zijn rapport nauwkeurig uitgestippeld, hoe Japan te werk moet gaan om zich binnen de kortst mogelijke tijd van de wereldheerschappij meester te maken.

Tanaka zegt, dat, daar de Verenigde Staten tegen de Japanse politiek zijn, deze Staten moeten worden verpletterd alvorens China kan worden veroverd.

Hij geeft als de volgorde van de Japanse wereldverovering aan Mandsjoerije, China, daarna de rest van de Aziatische- en de Zuid-Zeelanden. „De beschikking hebbende over de totale hulpbronnen van China, moeten we vervolgens Indië, de Indische Archipel, Voor-Indië, Midden-Azië en zelfs Europa veroveren, maar de bezetting van Mandsjoerije en Mongolië is slechts de eerste stap, die moet worden genomen, indien het Yamato-ras zich op het Aziatische vasteland inderdaad wenst te onderscheiden".

Hij gaat dan voort: „Uiteindelijk succes zal worden bereikt door dat land, dat voldoende te eten heeft; industriële voorspoed wacht het land, dat over grondstoffen beschikt; volle nationale kracht kan slechts door een volk, dat een uitgestrekt gebied beheerst, worden ontwikkeld. Voor zulk een rijk meent hij, zullen de Westerse mogendheden vrees koesteren en daaraan haar Zuid-Zee gebieden afstaan.

Het is met alle agressieve volken hetzelfde lied. Alle menen, dat ruw geweld bij den tegenstander slechts vrees verwekt en neiging tot onderwerping. Zij kunnen zich niet verplaatsen in de mentaliteit van niet-agressieve volken. Zij zijn zich niet bewust, dat bij zulke volken actie reactie, verzet, wekt. Dat is het, wat ook Tanaka over het hoofd heeft gezien.

In dit opzicht is de thans uitgebroken wereldoorlog voor de Japanners slechts matig voordelig geweest, want juist die oorlog heeft de in het Verre Oosten bedreigde mogendheden tot grotere energie en reactie opgewekt, dan waartoe zij voordien in staat bleken. Het meest hebben de Japanners geprofiteerd van de periode Chamberlain, toen het motto was oorlog tot elke prijs vermijden; de periode van bedaringspolitiek. Nog echter profiteert Japan bij zijn agressie van het feit, dat de oorlog in Europa op de eerste plaats staat, omdat eindelijk daar over het lot der volken zal worden beslist.

Alle oorlogsinspanning rust zo goed als geheel op de schouders van Groot-Britannië en de Dominions, de Verenigde Staten en Nederlands Indië. Wat de andere bondgenoten doen, verzinkt daarbij in het niet, en zo zijn het ook de Britten, de Nederlanders en de Amerikanen, die moeten trachten paal en perk te stellen aan de Japanse begeerte naar meer grondgebied. De Britten bijten in het Westen de spits af, de Amerikanen leveren de wapens en al wat verder nodig is. In het Verre Oosten kan deze rolverdeling niet behouden blijven. Met wapens leveren alleen komen de Amerikanen er in het Verre Oosten niet.

Het Japanse gevaar is tweeërlei. Zoals Tanaka zeide, om een machtige mogendheid te worden moet Japan verzekerd zijn van voedsel voor het volk en van grondstoffen voor zijn industrie. Maar om de wereld te veroveren moet het over zee naar het Westen. Wanneer het als Djengis Khan over land naar Wenen wil oprukken, dan heeft het jaren nodig — indien het er al ooit zou komen, wat onwaarschijnlijk lijkt. Om de wereld te veroveren moet het zeewegen hebben. China, Indo-China Nederlands-Indië bezitten in hun bodem het nodige voedsel en de grondstoffen, maar om uit de Stille Oceaan te komen, heeft het Singapore nodig dat de poort is, die de Stille-Zuid-zee van de Indische Oceaan scheidt.

Singapore is het belangrijkste strategische punt in Zuid-Azië. Het sluit af, en het is het aanvangspunt van de zeewegen naar de Rode Zee en naar de Kaap. het is tevens de sleutel tot het Nederlandse Aziatische gebied. Heeft Japan eenmaal de Britten uit Singapore verdreven, dan wordt de strategische positie van onze archipel uiterst bedenkelijk, dan wordt de Amerikaanse steun aan China vrijwel onmogelijk en ook de veerdienst tussen Australië en het Nabije Oosten bedreigd.

Dan staan de Verenigde Staten bovendien geheel alleen in de Stille Oceaan tegenover een zeer machtig rijk, dat in staat is een rechtstreekse bedreiging te worden van de rust der Amerikanen en niet zal nalaten daarvan gebruik te maken.

De laatste dagen kwamen de Japanners hun doel zeer nabij en drongen zij bereids door tot korte afstand van de „Stad van den Leeuw". De Britten moesten Malakka ontruimen en zich verschansen op het eiland, dat slechts weinig groter is dan Curaçao. Verwoed vochten zij zich een weg door de Staat Johore en maakten zich gereed voor de sprong op Groot-Brittannië's Bastion in het Verre Oosten. Verweg in Londen verhieven Parlementsleden hun stemmen voor het leveren van critiek op de Regering, welke Singapore zou hebben verwaarloosd, doch krachtig antwoordde Churchill met de verklaring, dat versterkingen gezonden werden. Duidelijk liet de Britse Premier uitkomen, dat Singapore niet vergeten was. Aan Rusland en het Nabije Oosten werd echter de voorrang gegeven. Ware dit niet geschied, dan zaten de nazies nú misschien reeds in Moskou en aan de Nijl. In welke positie zouden de Geallieerden dan geweest zijn?

Op zijn eigen bekende manier overtuigde Churchill de critici ervan, dat hier geen gebrek geweest was aan inzicht. „Integendeel", zeide hij, „heb ik thans meer vertrouwen dan ooit, dat wij zullen overwinnen". En met deze uitleg behaalde Churchill een der grootste politieke overwinningen van zijn leven en werd met overweldigende meerderheid (464 — 1) de motie van vertrouwen aangenomen in het beleid van dezen staatsman.

* * *

Intussen scheen het in Libye verkeerd te gaan. Onder Generaal Erwin Rommel hadden de asstrijdkrachten een tegenoffensief ondernomen en rukken zij op naar Benghazi, dat vervolgens door hen bezet werd. De Britten trokken zich terug. Wat was hier aan het gebeuren? Had de Britse politiek dan tòch gefaald?

Het antwoord van deze vragen ligt in Rusland. Het tweede front waarom Rusland gevraagd had was gevormd en de nazies waren gedwongen hun krachten te verdelen. Het Libyse front was versterkt ten koste van het Russische. Dit had grote offers gevergd van de As.

Ten eerste: Het Duitse front in Rusland werd zwakker en hierdoor werd de terugtocht versneld;

Ten tweede: 60% van alle versterkingen naar Libye over de Middellandse Zee ging verloren.

Wijl dit alles plaatsvond had Rommel meer dan 60.000 man verloren; driemaal zoveel als de Britten.

850 Duitse en Italiaanse vliegtuigen gingen verloren en bijna 400 tanks.

Dit was het doel geweest der Britten: het vernietigen van de vijandelijke strijdkrachten. Aan woestijngronden had men niet veel. Evenals bij een zeeslag ging het hier om het vernietigen van het vijandelijk materiaal. Dit was bereikt en nu de vijand versterkingen kreeg, moest gezorgd worden zich niet te laten vatten en zich weer gereed te maken om hem straks nieuwe klappen toe te brengen. Nu moet gegeven worden om later meer terug te nemen.

* * *

Het was dan ook van belang, dat de eerste Noordamerikaanse troepen op de Britse eilanden begonnen te arriveren want hierdoor zullen er goed getrainde Britse troepen vrijkomen, die naar het Midden-Oosten gezonden kunnen worden. Om versterkingen roepen trouwens behalve Singapore ook Nederlands Indië en Australië. Men had zich flink geweerd en den Japanners grote verliezen toegebracht. In de Straat van Makassar werden tientallen Japanse schepen naar de bodem gezonden (55 voor 55 oorlogsdagen alleen al door onze Jantjes op jl. Zaterdag) of ernstig beschadigd en 25.000 tot 30.000 Japanse soldaten kwamen om het leven. Doch men had meer materiaal nodig.

Dat deze onderweg waren werd door President Roosevelt bij een persconferentie te kennen gegeven en reeds kwamen er berichten binnen, dat Noordamerikaanse vliegtuigen in de Oost arriveerden.

De Verenigde Staten hebben begrepen, dat de keten Malakka — Nederlands Indië — Australië koste wat kost verdedigd moet worden. Dit oorlogsgebied mag niet ondergeschikt beschouwd worden aan het oorlogsgebied in Europa. Malakka is al geheel door den vijand bezet. Slechts Singapore rest nog. Mocht Singapore vallen dan zullen de Japanners de handen vrij krijgen voor de totale aanval op Nederlands Indië en eventueel ook op Australië.

Australië is een reusachtig eiland, of zo men wil een vasteland, dat even groot is als de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Het lijdt echter in hevige mate aan onderbevolking. Van het begin van de Britse nederzetting in dit land hebben de bestuurders immigratie niet aangemoedigd en in dit grote gebied (235 x Nederland, doch dit hele wereldeel is kleiner dan Brazilië dat 257 x Nederland is) wonen thans nog pas een 7 millioen mensen. Tòch zond Australië reeds in de eerste wereldoorlog een leger van niet minder dan 330.000 man naar het Europese front. Ook in deze oorlog werden velen naar Engeland of het Midden-Oosten gestuurd en alzo werd het thuisfront verzwakt. De Britse Regering beloofde daarom dat de Australische troepen in het Verenigde Koninkrijk, die terug willen voor het verdedigen van hun vaderland, hiertoe de gelegenheid zullen krijgen voor zover de situatie dat toelaat. De Australiërs zijn flinke strijders, hetgeen zij herhaaldelijk bewezen hebben. Waar zij verschenen, toonden zij beter te zijn dan de vijand. Op Malakka wisten zij enkele dagen geleden 200 Japanners bij een bajonet-charge te doden zonder verlies van een enkelen man voor zichzelf.

Hoewel Australië een millioen weerbare mannen heeft, valt de verdediging van een land, dat zo groot als de Verenigde Staten is, niet mee. Men kan nu eenmaal in dit reusachtige gebied niet overal voldoende troepen opstellen om een landing van den vijand te beletten. Hiervoor zou tevens de hulp van een grote vloot nodig zijn.

In 1938 telde de Australische vloot twee 10.000 tons kruisers — de „Australia" en de „Canberra" — twee 6800 tons kruisers, de bekende (vergane) „Sydney" en de „Adelaide", 5 torpedojagers en enige kleinere hulpschepen. Sedertdien heeft de Regering nog voor 78 millioen Pond Sterling gevoteerd. Zulk een vloot is natuurlijk onvoldoende voor de verdediging van het werelddeel. Meer dan ooit heeft men daarom de aandacht besteed aan de luchtmacht. Tegen het einde van 1941 bestond deze — naar schatting — uit een 3000 vliegtuigen.

Dit is echter nog niet genoeg en daarom ziet Australië verlangend uit naar versterkingen.

Nederlands Indië heeft deze echter dringender nodig, omdat het gevaar hier dringender is dan voor Australië. De Jap zit al op Borneo, Celebes en Ambon en poogt zijn houvast nog te vergroten. Het zal hem echter niet gemakkelijk gaan, gelijk hij ondervonden heeft, nu hij zijn vloot waagde in de Straat van Makassar. Wij mogen vertrouwen, dat de mannen van Indië hiervoor zullen zorgen.

Curaçao.

DE APOSTOLISCH VICARIUS TERUG.

Zaterdagmiddag keerde Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P. I. Verriet O.P., vergezeld van Zijn Secretaris, Pater Willibrordus Brada O.P. van Aruba naar Curaçao terug.

AAN DE LIEDEN, DIE BUITEN DE STAD WONEN.

Het bleek der Administratie, dat enkele lieden, die buiten de stad wonen geen abonnement op „Dagblad Amigoe di Curaçao" namen, omdat zij in de veronderstelling verkeerden, dat men de courant daar niet zou bezorgen. Dit is onjuist. „Dagblad Amigoe di Curaçao" **wordt over geheel Curaçao op de dag zelf allen abonnees bezorgd.**

Mocht het soms gebeuren, dat iemand zijn courant niet dezelfde dag in huis heeft, dan gelieve men **onverwijld** hiervan telefonisch (nr. 1550) of schriftelijk (P.O.B. 80) mededeling te doen aan de **Administratie** van „Dagblad Amigoe di Curaçao".

DE TELEFOONNUMMERS VAN DE AMIGOE.

Voor advertenties, abonnementen, klachten over bezorging, alle betalingen, bestellingen voor drukwerk en andere technische zaken: **nr. 1500** (Administratie). Voor artikelen, berichten, inlichtingen: **nr. 1858** (Redactie).

Zodra men gehoor krijgt, gelieve men te zeggen **waarover** men wil spreken; de persoon, die u het eerst te woord staat is er voor aangewezen de zaak te behandelen; men behoeft dan niet naar bepaalde personen te vragen. Het is niet de bedoeling, dat men voor welke zaak ook op een huisnummer van iemand belt. Alle zaken worden alleen op bovenstaande twee nummers behandeld.

ADVERTENTIE K.L.M.

Door een verkeerde opvatting van het woord locaal, dat hier als vakterm gebruikt wordt, werd de advertentie van de K.L.M. in ons blad van Zaterdag, 31 Januari, onbegrijpelijk. Onder locaal verstaat de K.L.M. in dit geval binnen het Gebiedsdeel Curaçao Het publiek verstaat hieronder het verkeer op het eiland Curaçao zelf.

In ieder geval gaat er iedere dag om 13 uur een vliegtuig naar Aruba behalve op Vrijdag en bovendien gaat er Maandag, Woensdag en Vrijdag nog een vliegtuig naar Aruba om 15.30 uur.

DE INVOERREGELING.

Hedenmiddag is er een persconferentie betreffende de nieuwe invoerregeling. Morgen zal men dus in „Dagblad Amigoe di Curaçao" een uitvoerige toelichting aantreffen omtrent deze nieuwe regeling.

HET R.K. ZEEMANSHUIS.

Het bestuur van het R.K. Zeemanshuis schrijft ons:

Hierbij hebben wij de eer u aan te bieden een opgave van het aantal personen, die in het afgelopen jaar ons Zeemanshuis bezochten.

Jaar	Zeelieden	Particulieren	Totaal
1931	1136	1453	2589
1932	1182	1598	2780
1933	1391	1417	2808
1934	1474	1486	2960
1935	1860	3020	4880
1936	1773	2719	4492
1937	2293	1998	4291
1938	3695	4135	7830
1939	7422	5128	12550
1940	16047	3810	19859
1941	18838	2959	21797
Totaal 1931-'41	57111	29723	86834

In 1941 was het aantal ingeschreven bezoekers 21797. In 1940: 19859; **60 personen bezochten gemiddeld per dag het Tehuis.**

De **Beneden-verdieping** werd bezocht door 8519 personen, waarvan 6741 zeelieden en 1778 particulieren.

De **Boven-verdieping** werd bezocht door 13278 personen, waarvan 12097 zeelieden en 1181 particulieren.

HET NEDERLANDS MANNENKOOR.

De leden van het Nederlands Mannenkoor worden er aan herinnerd, dat as. Woensdag, 4 Februari, 20.30 uur zangrepetitie gehouden zal worden in de Katholieke Kerk te Groot Kwartier.

VERENIGINGSNIEUWS.

Morgenavond, Dinsdag, houdt de **S. Josephkring**, om 20 uur een vergadering in het clubgebouw San Tarcisio te San Mateo.

— K.S.C.: Ajax Jr. — Tropials Jr. 3—0; D.S.C. — Elto 4—0; Athene — Boca Junior niet doorgegaan.

LIJDENSMEDITATIES.

Gedurende de Vastentijd zal Pater Irenaeus Arnoud de Bruyn O.P. iedere Maandagavond om 20 uur Lijdensmeditaties houden in de Nederlandse taal in de parochie-kerk Groot Kwartier, **te beginnen Maandag 23 Februari 1942.** Het Nederlandse mannenkoor zal onder leiding van Dirigent Cornelis Sengers voor en na iedere meditatie toepasselijke liederen zingen.

Iedereen wordt uitgenodigd hierbij tegenwoordig te zijn.

Men verwacht een enorme opkomst van de Nederlands sprekende katholieken van Curaçao.

PRINS BERNHARD COMITÉ CURAÇAO.

Het Bestuur van het Prins Bernhard Comité schrijft ons:

Mochten wij op 9 October 1941 melding maken van het feit, dat het Prins Bernhard Comité Curaçao toen een bedrag van ƒ 48.605.— had ingezameld van het „Jan van Galen Fonds", thans is het voor ons een groot genoegen de na die datum nog in grote dank ontvangen giften hierbij bekend te maken.

Totaal op 9 October 1941	ƒ	48.605.—
Wiznitzer Bros	„	250.—
Bemanning H.M. „Van Kinsbergen"	„	520.35
N.V. Mijn Maatschappij „Curaçao"	„	2.000.—
Mr. S. G. C. van der Veen Zeppenfeldt	„	100.—
Dames Comité feestavond te „La Conga"	„	1.200.35
Opbrengst Conga-avond te Piscaderabaai		175.50
Bata Shoe Corporation, Afd. Curaçao	„	500.—
N.V. Maduro & Curiels Bank	„	25.000.—
Firma Edwards, Henriquez & Co	„	500.—
Elias Funes	„	250.—
Burger Politie	„	247.—
Militaire Politie	„	1.314.80
C. L. G. de Bruin, opbrengst verkoop van een A.N.V.-kalender	„	100.—
X. Krugers, Saba, opbrengst teaparty en verloting	„	196.96
Diverse maandelijkse en andere bijdragen aan het P.B.C.C.	„	38.296.55
Totaal	ƒ	119.256.51

Hierbij moet nog worden gevoegd het bedrag, welke rechtstreeks overgemaakt werd door de Holland-Amerika Lijn te New York aan het Prins Bernhard Fonds te Londen als een Curaçaose storting af £ 3000.00 tegen de koers van ƒ 7.65 ƒ 22.950.—

„ 119.256.51

Totaal ƒ 142.206.51

Aangenaam is het voor ons te kunnen vermelden, dat wij van de op Curaçao ingezamelde gelden reeds het bedrag van ƒ 110.000.— mochten afdragen aan het Prins Bernhard Fonds voornoemd.

Betreffende de verkoop der Prins Bernhard zegels kunnen wij mededelen, dat deze thans in volle gang is. Deze zegels, welke binnenkort niet meer ten postkantore alhier verkrijgbaar zullen zijn, moeten ongetwijfeld van een unieke waarde worden voor hen, die ze reeds nu hebben aangekocht.

Het gesprek van de dag gaat over de grote verloting van het nieuw en modern gebouwd huis met erf, gelegen in een der mooiste omgevingen van Curaçao, het villa park „La Florida". Deze zeldzame verloting trekt zeer zeker de aandacht van een ieder.

Uit het bovenvermelde blijkt, dat ons Comité reeds het bedrag van ƒ 142.000.— bereikt heeft, rest ons nog ƒ 58.000.— om te komen tot het bedrag van ƒ 200.000.—, welk wij ons voorgesteld hebben aan te mogen bieden aan Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin als een Curaçaose bijdrage voor de nieuwe torpedojager „Jan van Galen".

Deze ontbrekende som hopen wij te verkrijgen uit de opbrengsten der P.B.-zegels en verloting en uit andere vrijwillige en maandelijkse bijdragen.

Landgenoten! Wij rekenen en vertrouwen op Uwe medewerking.

Nederland heeft uw hulp nu nodig.

S.U.B.T. vs TRANSVAAL.

De aandacht wordt gevestigd op de wedstrijd S.U.B.T. — Transvaal, welke op Zaterdag as., om 16.30 uur zal plaats hebben op het sportterrein te Mundo Nobo. Door S.U.B.T. wordt deze wedstrijd beschouwd als een serieuze voorbereiding op de kampioenswedstrijd tegen Jong Holland op 15 Februari e.k.

Transvaal zal eveneens stevig aanpakken en alles in het werk stellen om een bevredigend resultaat te bereiken door de blauw-gelen weer eens na lange tijd te kloppen.

Besluit: een pittige wedstrijd:

Entree-prijzen ƒ 0.50 en ƒ 1.— voor staanplaatsen en tribune-resp.

De samenstelling der elftallen is als volgt:

S.U.B.T.

Grovell

Pietersz Davelaar

Cicilia R. Hernandez Ruiz

Semeleer Jansen Bosch M. Hernandez Bernabela

O

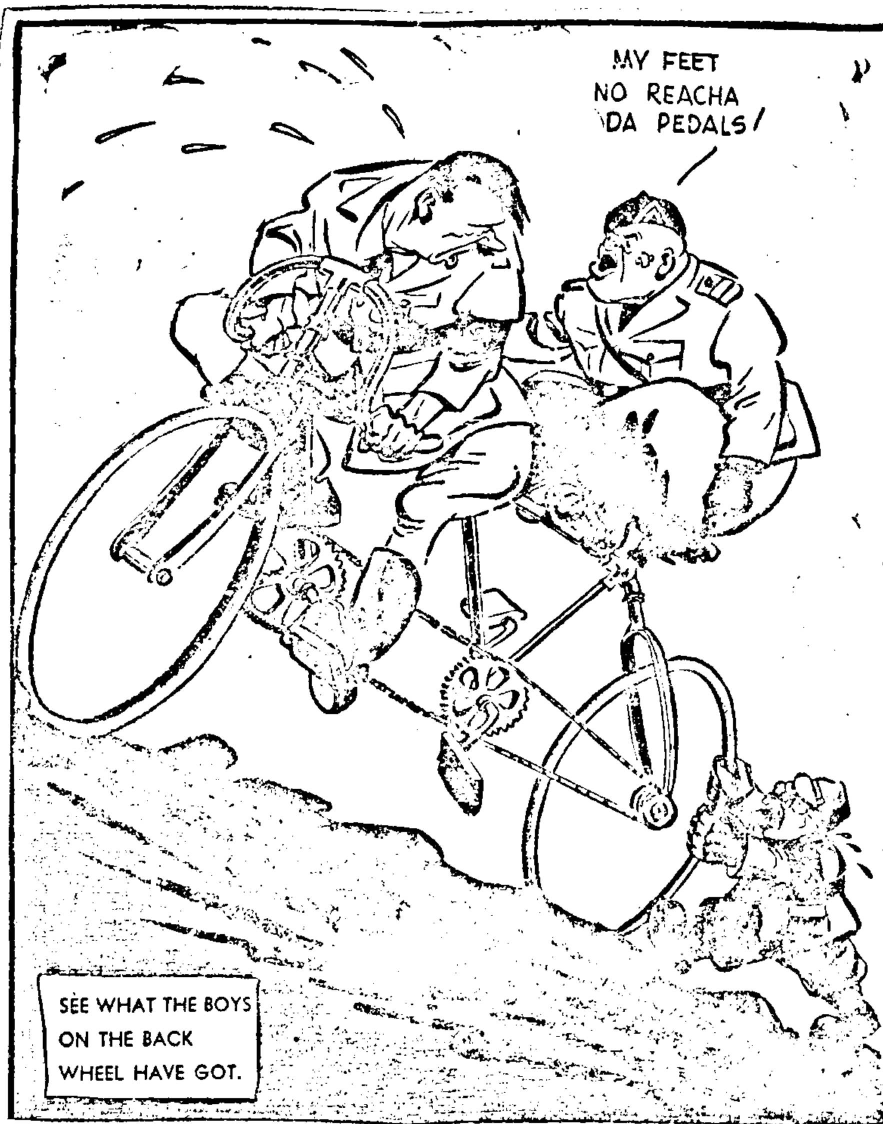
Berkenfeld Venloo V. Niel Heerenveen Treurniet

Jones Goedhart Markiet

De Koop Kamperveen

Graanoogst

TRANSVAAL

INDIE VOERT OORLOG.

COMMUNIQUÉ VAN BATAVIA.

Het Militaire communiqué van gisteren, 1 Februari, luidt: „De gedurende de laatste 24 uur ontvangen rapporten tonen aan, dat de gevechten op de verschillende, in de vorige communiqué's vermelde plaatsen voortduren. De vijandelijke luchtactiviteit was minder dan gedurende de voorgaande dagen. Zonder resultaat werden Nederlandse vliegtuigen op verkenningsvlucht door den vijand aangevallen."

Het Militaire communiqué van heden, 2 Februari, luidt: „Gedurende de afgelopen 24 uur vond enige vijandige luchtactiviteit plaats op verschillende punten van de Archipel. De vijand bestookte enige vliegvelden en kleine plaatsen met machinegeweervuur. In een kampong op een der kleinere eilanden werden 4 mensen gedood en enige gewond. **De guerilla in de Minahassa duurt voort.** Bij een luchtaanval op Poso (Midden-Celebes) werden 4 mensen gewond en 1 gedood. Vermeerderde luchtactiviteit werd waargenomen rond **Banka. Pontianak is door de Japanners bezet.** Geen verder nieuws is ontvangen uit Kendari en Ambon. Een Nederlands marinevliegtuig schoot een Japans vliegtuig neer en werd zelf licht beschadigd" (Batavia, G.P.D. 2.2).

HET VLIEGVELD VAN AMBON.

Japanse troepen hebben het vliegveld van Ambon bereikt (Batavia, G.P.D. 2.2).

HULDE VOOR DE INHEEMSE SOLDATEN.

De oorlog toont aan, **dat de inheemse soldaat een uitmuntende vechter is.** Gedurende een hevige luchtaanval bleven de inlandse soldaten bij een luchtafweerkanon vuren, terwijl de bommen om hen heen vielen. Drie werden zwaar gewond, maar een Menadonees, die zag, dat een Japanse bommenwerper naderde, rende naar het kanon en begon te vuren. Een Ambonees sergeant, die tweemaal onder het zand werd begraven door een ontploffende bom, wist zich tweemaal uit te graven. Toen men bemerkte, dat hij „shellshock" had en er een ander kwam om zijn plaats in te nemen, protesteerde hij heftig (Batavia, G.P.D. 2.2).

Bekendmaking.

Oefeningen met bommen en machinegeweren zullen gehouden worden binnen een omtrek van een mijl van Noordkaap, dagelijks, ook des Zondags, bij daglicht, te beginnen met 1 Febr. 1942.

Commanding Officer U.S. Army

Lucht-Korps Aruba.

259 ng Da 2—2

WAVELL OP INSPECTIE.

Generaal Archibald Percival Wavell bezocht verschillende belangrijke militaire punten. In Soerabaya werd hij rondgeleid door den plaatselijken commandant Schout-bij-nacht Koenraad. Wavell bezocht daar o.a. vele marine en vliegdienst-gebouwen (Batavia, G.P.D. 2.2).

NEDERLAND.

INDIË VIERT BEATRIX' VERJAARDAG.

Nederlands Indië vierde de verjaardag van Prinses Beatrix. Er waren veel vlaggen uitgestoken.

Het Gouvernement stuurde een felicitatietelegram. Er werden talloze rood-wit-blauwe en oranje speldjes gedragen (Batavia, G.P.D. 2.2).

VERKRACHTING VAN RECHTSPRAAK.

W.A.-moordenaars komen er gemakkelijk af. Zoals blijkt uit het „Handelsblad" van 20 Januari, deelt mede, dat de Haagse vredesrechtbank 2 W.A.-mannen, de gebroeders Fagen uit Heerlen respectievelijk tot 10 maanden en 4 jaar gevangenisstraf veroordeelden, de een wegens mishandeling, de ander wegens moord op het Unielid Spork (Londen, G.P.D. 2.2).

OOK DEN BOSCH KRIJGT ZIJN NAZIE-BURGEMEESTER.

De Rijkscommissaris heeft den burgemeester van Castricum (N.H.), mr. C. A. F. van den Clooster baron Sloet tot Everlo, benoemd tot burgemeester van 's Hertogenbosch. Mr. van den Clooster is lid van de N.S.B. en was voor 1937 zestien jaar werkzaam bij de Amsterdamse Bank te Amsterdam. Hij is 43 jaar oud. Welk een achteruitgang voor Den Bosch, na een figuur als mr. Van Lanschot!

ZUID-AMERIKA.

JAPANS HOUDING TEN OPZICHTE VAN ZUID-AMERIKA.

De Japanse Minister van Buitenlandse Zaken, Sjingenori Togo, in de Diet (Japans Parlement) refererende naar de houding van de Regering ten opzichte van de Zuidamerikaanse landen, welke de oorlog aan Japan verklaard hebben, zeide, dat met het oog op politieke overwegingen de Japanse Regering ervan afgezien heeft de oorlog te verklaren aan andere landen (Tokio, (AP) 1.2).

RUBBERZADEN VOOR LATIJNS-AMERIKA.

Dezer dagen is een zending, bestaande uit 1 millioen rubberzaden, uit New York vertrokken. Deze zending vormt een onderdeel van zendingen van in totaal 2 millioen zaden, bestemd voor de regeringsrubberproefstations in een twaalftal Midden- en Zuidamerikaanse landen, o.a. in Brazilië, Venezuela en Haïti.

Het vertrek van deze verscheping ging gepaard met een plechtigheid, tijdens welke Harvey Firestone Jr. de zaden aanbood aan een functionaris van het Amerikaanse departement van Landbouw en met nadruk wees op het verlangen om mede te werken aan de poging om nieuwe rubberplantages op het Westelijk halfrond te scheppen. Hij wees er op, dat de oorlog tussen Japan en de Verenigde Staten de aanvoerlijnen uit het Verre Oosten in gevaar brengt, waardoor het nodig is een aanvoerbron te scheppen, die dichter bij de Verenigde Staten is gelegen.

De voornaamste hinderpaal voor een productie van rubber op grote schaal in Latijns-Amerika werd tot dusverre gevormd door bladziekten, doch Firestone verklaarde. „Er bestaat goede reden om aan te nemen, dat vele van de soorten, waarvan deze zaden afkomstig zijn, blootgesteld aan bladziekten, daartegen bestand zullen blijken en bibit zullen verschaffen voor commerciële plantages".

De zaden zijn afkomstig van de ondernemingen van Firestone in de republiek Liberia. (New York, (AP) 2.1).

Van de Fronten.

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN WASHINGTON.

Het communiqué No. 87, dat door het Noordamerikaanse Departement van Oorlog werd uitgegeven, berichten dekkende, die tot 13 uur ontvangen werden, luidt als volgt:

„1. **De Philippijnen:** Verschillende krachtige vijandelijke aanvallen op onze linies op het Batan-schiereiland in de laatste 24 uur werden afgeslagen. Een nachtelijke aanval op ons centrum werd teruggeworpen. De gevechten zijn hevig, doch al onze posities houden hecht stand. De vijandelijke verliezen zijn betrekkelijk groot. De artillerie was aan beide zijden gedurende de gehele dag actief.

Een vijandelijke strijdkracht concentreerde zich te Ternate (een vissersdorp) aan de Zuidzijde van de Manillabaai tegenover Corregidor met het klaarblijkelijke doel een landingspoging te ondernemen op onze eilandenfortificaties. Talrijke sloepen en schuiten werden verzameld nabij Ternate voor de beraamde expeditie. Onze grote kanonnen concentreerden het vuur op deze strijdmacht. De verrassing was volkomen en de strijdmacht werd met de uitrusting vernietigd.

2. Er is niets te vermelden van andere gebieden". (Washington, (AP) 1.2).

OFFENSIEF VAN DE NOORD-AMERIKAANSE MARINE.

De Noordamerikaanse Marine heeft Japanse eilandenbases aangevallen in de Stille Oceaan. De Marine meldde een verrassingsaanval door oorlogsschepen en vliegtuigen van de Stille Oceaanvloot op Japanse marine- en luchtbasis in de Marshall- en Gilbert-eilanden, welke grote schade heeft aangericht.

Vele hulpschepen van de vijandelijke vloot werden tot zinken gebracht en vele vliegtuigen vernield in de aanval op 5 bases in de Marshall- en 1 op het eiland Makin in de Gilbertgroep. De Japanners ontwrongen Makin van de Britten in het begin van de oorlog. 11 Noordamerikaanse vliegtuigen keerden niet terug van de aanval. 2 Oorlogsschepen werden licht beschadigd door bommen, die naast de schepen vielen, doch men gelooft, dat de verliezen van het personeel gering zijn. Deze eilanden liggen aan de flank van de voornaamste route tussen de Verenigde Staten en Australië en het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan.

De Japanse aanvallen op het eiland Wake werden klaarblijkelijk ondernomen vanuit de bases op de Marshall-eilanden. De marine zeide ... Admiraal Chester W. Nimitz, ... van de Vloot in de Stille ... dedeelde, dat — hoewel ... groot vijandelijk oorlogsschip gevonden werd — vele hulpschepen tot zinken werden gebracht, op het strand werden gezet of op andere wijze geducht beschadigd werden. De Japanse militaire installaties op land werden hard getroffen door bommen en granaten. Vijandelijke vliegtuigen werden zowel op de grond als in de lucht vernield. Met uitzondering van de lopende aanval op het Japanse convooi in de Straat van Makassar en de Nederlands Indische wateren gedurende de laatste dagen, waren deze aanvallen de meest pakkende grandioze offensieve poging van de vloot in de oorlog.

De aanval van de vloot beschrijvende op de Japanse sterkten deelde de Marine mede, dat de Japanse bases, welke aangevallen werden, zich bevinden op de eilanden Jaluit [Jaruto], Wotje [Wozzie], Kwajalein [Kuezyerin], Roi (in de atol van Kwajalein) en Taroa (in de atol van Maloelap [Maroerappu]. Al deze eilanden liggen in de Marshallgroep.

De Marshall-eilanden liggen ongeveer 2000 mijl ten Zuid-Westen van Pearl Harbor en ongeveer 1800 mijl van Australië. Wotje is een der voornaamste Japanse bases op slechts 635 mijl ten Zuid-Oosten van het eiland Wake en werd als de mogelijke basis beschouwd voor de aanval op het eiland Wake, welks garnizoen zich overgaf na kostbare verliezen te hebben toegebracht aan de indringers.

Jaluit is een andere belangrijke Japanse basis in de Marshall-groep, 210 mijl ten Zuiden van Wotje. Ongeveer 230 mijl verder naar het Zuiden ligt Makin (Washington, (AP) 2.2).

[De Marshall-eilanden, in 1788 door Marshall ontdekt, behoorden sedert 1885 aan Duitsland; in 1914 pikte Japan ze van Duitsland af! De eilanden verheffen zich weinig boven het zeeniveau, zijn weinig meer dan koralen met heel weinig vegetatie. De bewoners zijn de stoutste zeevaarders, die men zich denken kan; in niet-gekalefaterde bootjes met uitleggers gaan ze de Oceaan op.]

BRITTEN VERLATEN MOULMEIN.

De Britten maakten de ontruiming bekend van Moulmein en zeiden: „Onze troepen hebben zich teruggetrokken over de rivier Salween na alle voorraden en materialen te hebben verwijderd." Hieraan werd toegevoegd, dat ernstige verliezen werden toegebracht aan den vijand bij het afslaan van aanvallen (Rangoen, (AP) 31.1).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN SINGAPORE.

Het Britse communiqué luidt als volgt: „Gisteren was onze artillerie actief tegen vijandelijke troepenbewegingen in het gebied rond Johore Bahru [plaatsje op de punt van het schiereiland, waar de dam en spoorlijn naar het eiland Singapore oversteken], 3 Kleine vijandelijke boten werden beschoten nabij de kust van het eiland. Een van deze vaartuigen werd tot zinken gebracht. Luchtwaarnemers rapporteren belangrijke vijandelijke bewegingen in Zuidelijke richting van het vasteland. De vijandelijke luchtactiviteit nam gedurende de laatste 24 uur toe boven Singapore. Enige schade werd veroorzaakt, doch de ongevallen onder de militairen zijn gering" (Singapore, (AP) 2.2).

DRIJFDOK TE SINGAPORE TOT ZINKEN GEBRACHT.

Domei deelde mede, dat Japanse bommenwerpers niettegenstaande een verwoed afweervuur 4 massa aanvallen in de nacht van Zaterdag op Singapore hebben ondernomen, waarbij het 50.000 ton grote drijfdok tot zinken werd gebracht en andere militaire objectieven ernstig werden beschadigd. Gemeld wordt, dat tonnen bommen zijn geworpen op Fort Canning in het Zuidwestelijk deel van het eiland Singepore en op de forten Bukum [op dit eiland zijn oliereserves voor Singapore] en Blakangmati, op eilanden ten Zuiden van Singapore, (Tokio, (AP) 2.2).

WERELDNIEUWS.

RIOS TOT PRESIDENT VAN CHILI GEKOZEN.

Chili begroette als zijn volgende President den 56-jarigen Juan Antonio Rios, voorstander van een volledige samenwerking met de Verenigde Staten, overwinnaar van de verkiezing op Zondag boven ex-President Generaal Carlos Ilbáñez del Campo, die door pro-As machten gesteund werd. Zonder 9000 stemmen te hebben geteld, had Rios de leiding met bijna 56.000 stemmen, aangezien 257.980 stemmen op hem werden uitgebracht tegen 202.033 stemmen op Ibáñez.

Volgens de laatste telling leidde Ilbáñez met een kleine meerderheid in slechts 8 van de 25 provincies. Deze zijn Valparaiso, Colchagua, Curico, Talca, Kaule, Liares, Llanquihue en Chiloe. Rios behaalde een overweldigende overwinning in de Noordelijke mijn- en nitraatdistricten evenals in het kolenmijnengebied rond Concepción. In de provincie Santiago werd gestemd met 63.130 voor Rios en 60.007 voor Ibáñez. Naar vermeld wordt, heeft Ibáñez de resultaten van de verkiezing erkend. (Door Henry Johnston, Santiago, (AP) 2.2).

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— Onder leiding van het Pauselijk Bijbel Instituut zal met een nieuwe vertaling van de Bijbel in het Italiaans begonnen worden. Rector Albert Vaccari is de algemene leider en het werk zal te Florence worden uitgegeven.

— Het diocees van Malakka telt op een bevolking van 3.000.000 zielen 60.000 katholieken. Het zijn meestal Chinezen. De eigenlijke bewoners van Malakka zijn Mohammedanen en zeer moeilijk te bekeren. Bisschop over dit diocees is Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Adrian Devals, een lid van de Parijse Vreemde Missiën. Er zijn verscheidene inlandse priesters. Een der schoonste kerken staat in de Chinese parochie toegewijd aan de H. Theresia van Lisieux.

— Vice-gouwleider Frederick Schmidt van Wurtenberg heeft een boekje uitgegeven, waarin hij het programma uitstippelt van het Nazieregiem voor het wegwerken van het „oude idee" van de Algemene Kerk. De „Osservatore Romano" publiceert enige uittreksels, die wij hier laten volgen: Het Oude Rijk is uit elkaar gevallen. Het Nationaal Socialisme heeft het Nieuwe Rijk gesticht volgens de richtlijnen waarvan geheel Europa bestuurd zal worden. Deze revolutionaire ideeën werpen alle oude ideeën overboord, zoals daar waren: 1e de Algemene Kerk, wier beginselen in het Duitse Rijk zijn ingevoerd, doch die vreemd zijn aan de werkelijkheidszin; 2e het idee van humaniteit, waaruit het Liberalisme en Marxisme zijn voortgekomen.

Het humaniteits-idee is reeds overwonnen, want het Kerk-idee is volgens den heer Schmidt een veel groter hinderpaal. „Het Christendom is nog lang niet uitgeroeid" zo schrijft hij „en wij moeten derhalve onafgebroken en met groot geduld voortgaan, opdat de burgers van het Rijk toch eens hun eigen waarde zullen ontdekken en het voorrecht zien te behoren tot het Volk in tegenstelling tot het behoren tot een Geloof. Nu vooral ook in oorlogstijd moeten wij onze beginselen verbreiden en zelfs in de bezette landen, omdat de volken zich slechts dan onderwerpen, als zij volkomen geestelijk zijn gelijkgeschakeld.

— Volgens het Noordamerikaanse Departement van Oorlog werpen de Japaners hun bommenlast wel overwogen boven kerken en kerkelijke gebouwen af. Zelfs schijnt het, dat zij Zondagen en kerkelijke feestdagen uitzoeken om deze aanvallen te ondernemen.

SCHIPBREUKELINGEN VAN „ROCHESTER" GELAND.

30 Schipbreukelingen van het tankschip „Rochester", dat gisteren getorpedeerd werd en tot zinken werd gebracht, zijn geland. Zij deelden mede, dat de U-boot „slecht schoot", doch dat de bemanning buitengewoon vriendelijk was. Zij vertelden, dat de duikboot het tankschip „Rochester" van 6.836 ton beschoot met 2 torpedo's en 13 kanonsalvo's bij de aanval, welke bij daglicht plaats vond. (Een haven aan de Oostkust der Verenigde Staten, (AP) 31.1).

EEN NATUURRAMP IN PERU.

Ongeveer 400 personen worden vermist als resultaat van plotselinge vloeden, die zich in de nacht van Maandag laatstleden stortten door de stad Urubamba, volgens een bericht van den afgevaardigde Francisco Tamayo van de provincie Urubamba aan de Regering.

Tamayo zeide, dat honderdduizenden kubieke meters rots en aarde de stad binnen stormden, hierbij de mensen begravende en de loop van de rivier Tulumsyo versperrende, welke thans tijdelijk uitmondt in de rivier Yucar. Als resultaat daarvan dreigen nieuwe vloeden te ontstaan. 20 Huizenblokken werden door de rotsen verpletterd en 1500 personen zijn dakloos. (Lima, (AP) 1.2).

AANWINST VOOR VRIJE FRANSEN.

De Vrije Franse radio maakte bekend, dat Koadio Adiomani, Koning van 200.000 inboorlingen in het Bondouko-district aan de Ivoorkust van Vichy's West-Afrika, zich bij de Vrije Franse strijdkrachten heeft gevoegd met duizenden van zijn onderdanen. (Londen, (AP) 31.1).

GROOT VERBINDINGSPLAN DOOR IRAK EN IRAN.

Van betrouwbare zijde wordt vernomen, dat de Verenigde Staten een militaire missie naar Irak zonden om de vraag te bestuderen of het Britse voorstel voor de aanleg van een spoorlijn ter lengte van 160 kilometer, welke het Turkse spoorwegnet met de Perzische Golf zou verbinden, uitvoerbaar is.

Het verluidt, dat Engeland om Brutkleen-steun heeft verzocht voor dit project en ook voor de verbetering van de Trans-Iraanse spoorweg en voor de aanleg van een weg in de geest van de Burma-weg in Oost-Iran, teneinde de Brits-Indische spoorlijnen te verbinden met het Russische spoorwegnet.

Dit laatste plan wordt te Washington gunstig beoordeeld, daar het mogelijk zou zijn een weg aan te leggen, die onder alle weersomstandigheden bruikbaar zou zijn en die binnen enkele weken of op zijn hoogst enkele maanden in gebruik zou kunnen worden gesteld.

DE TECHNIEK VAN DEN RUSSISCHEN VLIEGER.

In een artikel onder het hoofd: „Eerste resultaten van de luchtoorlog", schrijft de Izvestia:

De Sovjet-vliegers hebben zich steeds onderscheiden door hun moed in de strijd. Maar thans, in de oorlog tegen fascistisch Duitsland, kunnen wij terecht spreken over de uitmuntende gevechtsqualiteiten van onze vliegers. Daar zij uitstekende deskundigen zijn in de techniek van het luchtgevecht, strijden zij met een ongekende onstuimigheid.

Het tempo van de huidige oorlog is buitengewoon snel. Dit verplicht onze resolute manier te opereren; zij bereiken dan ook in korte tijd mooie resultaten, den vijand steeds in bedwang houdende.

Onze luchtmacht laat zich door niets weerhouden, als het er om gaat den fascistischen roofgieren de zwaarst mogelijke verliezen toe te brengen. Een enkele klap van den vijand wordt hem betaald gezet met drie dodelijke slagen.

De vijand zendt zijn vliegtuigen in kleine groepen. Zij dekken het offensief van hun tanks en gemotoriseerde infanterie, maar zij deinzen terug voor een luchtgevecht. Zij trachten onze vliegers te ontlopen.

Sedert het begin van de oorlog is er nog geen enkel geval geweest, waarin de Duitsers de strijd met ons trachtten aan te binden. Gevangen genomen vliegers verklaren, dat zij orders hadden zich niet in een strijd te begeven met de Sovjetluchtmacht.

Dit kan uit verschillende oorzaken verklaard worden.

In de eerste plaats hebben de Duitsers reeds voldoende kennis gemaakt met de kracht en de moed van onze vliegers. Luchtgevechten lopen uit op zware verliezen voor de fascisten. Sedert het begin van de oorlog hebben wij veel meer vijandelijke vliegtuigen omlaag gehaald dan de vijand.

In het biezonder hebben de fascisten iets tegen onze nieuwe machines. Zij dragen nauwkeurig zorg die te ontlopen. Er zijn verschillende gevallen bekend, waarin Duitse bommenwerpers, in groepsverband vliegende en gedekt door de gevechtsvliegtuigen, onze Sovjetluchtmacht ontmoetten en zich verspreidden.

De Duitse luchtmacht vermijdt een luchtgevecht, omdat haar hoofdmacht reeds vernietigd werd in de gevechten met de Britten en de Sovjet in de lucht.

Onder de gevangen genomen vliegers zijn er velen van jeugdige leeftijd, die niet over de nodige ervaring beschikken.

Maar bovenal zijn de Duitse vliegers ongeschikt, om zichzelven op te offeren teneinde de overwinning te behalen. Verschillende van onze vliegers hebben 20 tot 30 luchtgevechten in deze oorlog meegemaakt, telkens vijf of meer vijandelijke machines omlaag halende. Dit reeds is een bewijs voor de uitmuntende volharding, ervaring en het uithoudingsvermogen van de Stalinse valken. Het zelfvertrouwen van onze luchthelden neemt met ieder luchtgevecht toe. De gevechten in de lucht overtuigen den vijand van de kracht der Sovjetluchtmacht.

KATHOLIEK COMMENTAAR OP DE „NIEUWE ORDE".

Commentaar leverende op een krachtig artikel in het leidende Franse Katholieke nieuwsblad „La Croix", dat thans in Limoges gepubliceerd wordt en waarin de schrijver categorisch verklaart, dat „Staten, die God niet erkennen, moeten ondergaan", somde een omroeper van Radio Vaticana de volgende punten op:

„Het is niet voldoende om te praten van een „nieuwe orde". Deze moet gebaseerd zijn op morele principes, deze moet een levend geloof toestaan in een persoonlijken God; deze moet de weg niet versperren voor de ontplooiing van Christelijk geloof; deze moet de jeugd niet opvoeden in de geest van oppositie ten opzichte van God in het verspreiden van anti-Christelijke begrippen, grondstellingen en practijken; deze moet de morele invloed van de Kerk niet voorbijzien of verwerpen. Katholieken moeten bereid zijn hun bloed te storten in het bewaren van hun geloof. Europa en het mensdom zullen niet gered of bevredigd worden in het gezins-, economisch-, sociaal- of internationaal leven, indien wij geen afstand doen van egoïsme, wantrouwen en haat, indien wij niet het gezag van God verkondigen, terwijl wij van de Kerk het licht en de energie verkrijgen."

450 K.M. TE VOET DOOR DE WOESTIJN.

Drie Britse soldaten stapten onlangs het hoofdkwartier in de Westelijke woestijn binnen en toen hun werd gevraagd, waar zij vandaan kwamen, antwoordden zij: „Van Benghazi."

Benghazi ligt op een afstand van 450 km. van Caïro en zij hadden de gehele afstand dwars door de woestijn te voet afgelegd, na uit een naziekrijgsgevangenen-kamp te zijn ontsnapt.

Zij waren de 23-jarige miliciën R. H. Oldham uit Surrey en twee Rhodesiërs, de „bombardier" I. H. Hasler en de kanonnier K. J. Cocker.

Met een voedselvoorraad bestaande uit blikjes sardientjes en Italiaans vlees in blik, zorgvuldig overgespaard van hun rantsoenen en een ruwe kaart, gescheurd uit een Duits tijdschrift, trokken zij zeven dagen dwars door Cyrenaica, naar de veiligheid. Hun kompas, een weinig nauwkeurig apparaat, dat vroeger een vulpen had versierd, waren zij spoedig kwijt en zij vonden hun weg op de stand van de zon.

Zij zeiden, dat er in het kamp ongeveer 300 Britse gevangenen waren, onder wie 200 Australiërs.

ZWEEDSE „NEUTRALITEIT".

Van de vier Scandinavische rijken — Denemarken, Noorwegen, Zweden en Finland — die zich voor 1939 op een traditionele neutraliteit konden beroemen, is tot nu toe alleen Zweden erin geslaagd die neutraliteit te bewaren. Wij zullen maar in het midden laten of dit een feit is, waarvoor de Stockholmse politici zich op de borst mogen slaan of niet. Wij zullen ons bepalen tot een opsomming van wat deze „neutraliteit" meebracht voor de nazaten van het fiere volk van Gustaaf Adolf.

1e. Bij de aanvang van de Duits-Russische oorlog gaf de Zweedse regering den Nazies toestemming om „één enkele divisie" over Zweeds grondgebied naar Finland te vervoeren. Deze „ene enkele divisie" rolde weken en weken lang in honderden treinen vol met soldaten en materieel over het Zweedse spoorwegnet.

2e. Zweden is altijd trots geweest op zijn naam als beschermer van politieke vluchtelingen. Maar de Duitse communist Ernst Wollweber, een van de leiders in de muiterij op de Duitse vloot bij het einde van Wereldoorlog I, moest kort geleden aan het derde rijk worden uitgeleverd. *En bij Wollweber zal het sedertdien wel niet zijn gebleven.*

3e. Duitse vliegers, die boven Zweden zijn neergeschoten, nadat zij de Zweedse neutraliteit hebben geschonden, worden niet langer geïnterneerd, maar mogen direct naar huis toe.

4e. Met vriendelijke assistentie van de Gestapo worden huiszoekingen verricht bij Zweedse communisten en ultra links georiënteerde sociaal-democraten.

5e. Zweden heeft Nazie-land 28.000 ton tarwe, 7.800 ton meel, 2000 ton uien, 4000 ton boter, 12.000 ton aardappelen, 5.000 ton suiker en enorme hoeveelheden ijzer en staal moeten leveren voor gebruik aan het Oostelijk front.

6e. Verschillende „Finse" diplomaten in Stockholm spreken geen woord Fins, maar brabbelen Zweeds met een zwaar Pruisisch accent.

7e. Dank zij der openlijke en zeer krachtige propaganda voor de Zweedse Quisling-partij kan deze organisatie thans rekenen op de steun en de sympathie van zeer veel officieren in leger en vloot, leden van de rechterlijke macht, hoogleraren, studenten en andere intellectuelen, o.a. de beroemde Sven Hedin, die trouwens in 1914 ook reeds een vurig aanhanger van Duitsland was.

Dat is de prijs, die Zweden moet betalen voor zijn „neutraliteit".

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Chungking:** De overwinnelijke Chinese troepen, die de Japanners verslogen in een slag van 5 dagen in het gebied van Waichow, hebben een nieuwe speerpunt gedreven in de richting van Canton. Chinese berichten zeiden, dat de gevechten oplaaiden aan de spoorlijn Canton-Kowloon tussen Poklo en Sheklung. Poklo ligt op 70 mijl ten Oosten van Canton en Sheklung 45 mijl er vandaan.

— **Rangoen:** De situatie bij Moulmein is gestabiliseerd na de Britse evacuatie.

— **Melbourne:** Het Australische communiqué deelt mede, dat de Japanse strijdkrachten die landden op het eiland Ambon, een punt bereikten in de nabijheid van het vliegveld van Ambon.

— **Tokio:** Japanse strijdkrachten hebben de kusten bereikt van de Straat van Johore tegenover het eiland Singapore. Hieraan werd toegevoegd, dat de Japanners de bezetting van Pontianak voltooid hebben.

— **New York:** De Britse radio zeide, dat volgens Sir Shenton Thomas, Gouverneur van Singapore, belangrijke versterkingen Singapore bereikt hebben gedurende de laatste dagen.

— **Rome:** Het Italiaanse communiqué deelt mede, dat de asstrijdkrachten Barce gepasseerd zijn. Barce ligt op 60 mijl ten Oosten van Benghazi.

— **Oslo:** Vidkun Quisling is formeel geïnstalleerd als Premier van Noorwegen.

— **New York:** De Britse radio deelde mede, dat de Duitse Majoor Generaal Hans Hoffman, een Beierse leider van de Bruinhemden, te München op 68-jarige leeftijd overleden is aan een hartaanval.

— **Londen:** De dokken te Brest, Saint Nazaire en Le Havre werden in de nacht van Zaterdag op Zondag hevig gebombardeerd. 4 Britse vliegtuigen vermist.

— **Mexico:** Het beroemde Argentijnse voetbalelftal San Lorenzo behaalde zijn zoveelste overwinning in Mexico door de club Jalisco te verslaan met 9—1. De speler Langara gaf een schitterende partij te zien en scoorde 6 goals.

— **New York:** Burgemeester Fiorello La Guardia maakte bekend, dat hij waarschijnlijk zal aftreden als *Directeur van het Bureau voor de Burgerlijke Defensie.*

— ***Moskou:** Officieel wordt medegedeeld, dat Generaal Drison, die beschreven wordt als Commandant van het 62ste Duitse legercorps, gedood is.*

ALLERLAATSTE NIEUWS

Het Russische middagcommuniqué deelt mede, dat in de afgelopen nacht de Russische troepen de offensieve operaties voortzetten. De gemechaniseerde afdeling onder commando van Kameraad Polovzev hebben aan het Centrale front haar succesvolle opmars voortgezet en gedurende de laatste dagen 20 bewoonde plaatsen bevrijd. Een Russische duikboot heeft in Noordelijke wateren 3 vijandelijke transportschepen tot zinken gebracht met een scheepsruimte van in totaal 15.000 ton.

Een Britse militaire commentator deelde mede, dat de Russische offensieven, zowel aan de Noordelijke-, Midden- als Donetsfronten nog steeds voortgang maken. Russische troepen vergroten de druk in de centrale sector van het Russische front en hebben de Rzhev-Vyazma spoorlijn bereikt.

Een militaire commentator in Londen zeide, dat de Britse strijdkrachten in Birma standhouden bij haar posities aan de Westelijke oever van de rivier Salween en dat er geen aanwijzingen zijn, dat de Japanners in staat geweest zijn de rivier op enig punt over te steken.

Uit Caïro wordt gemeld, dat de Britten tot ongeveer 100 mijl ten Oosten van Benghazi zijn teruggevallen onder krachtige aanvallen van de asstrijdkrachten. Hevige gevechten zijn in voortgang ten Oosten van Barce.

Een verklaring van het Dominion Bureau deelt mede, dat nazie-agenten welke opereren uit Portugees Oost Afrika, verantwoordelijk zijn voor het opblazen op 29 Januari van de hoogspanningsmasten, die de electrische stations van de Victoria-vallen bij Vereniging Zuid-Afrika verbinden met de goudmijnen. Vereniging is het hart van een groot mijnengebied.

Een Domei-bericht, dat te Tokio van Luzon ontvangen werd, verklaarde, dat een verschrikkelijk kanonvuur wordt gehoord aan de Oostkust van het Batan-schiereiland. Hierdoor wordt te kennen gegeven, dat het algemeen offensief op de Noordamerikaanse en Philippijnse strijdkrachten in de Marivales-bergen begonnen is.

DE STAKING OP MOENGO IN SURINAME.

HET ONTNOMEN STAKINGSRECHT.

Reeds meldden wij in het kort de staking, die in Suriname op Moengo in het Bauxietbedrijf was uitgebroken.

In verband met het ontnomen stakingsrecht schrijft het katholieke blad „De Surinamer" van 20 Januari jl.:

De vorige week is er op Moengo in het bedrijf der Surinaamse Bauxiet Maatschappij in enige afdelingen een staking uitgebroken, ter bekrachtiging van een eis tot loonsverhoging, welke ging van 50 pCt. tot 100 pCt.

In verband daarmee zijn er op grond van artikel 138 bis van het Wetboek van Strafrecht een aantal aanhoudingen gedaan. Het werk is daarna hervat.

Zoals bekend, is er verleden jaar in Augustus reeds een staking geweest, eveneens als machtsmiddel ter afdwinging van loonsverhoging. Naar er toen werd gemeld, is de maatschappij toen overgegaan tot invoering ener loonsherziening, welke reeds eerder in de pen was.

Reeds in die dagen heeft het in enkele kringen verwondering gewekt, dat niet onmiddellijk artikel 138 bis W. v. S. (bij gebrek aan een speciale maatregel) is toegepast, in de eerste plaats ter onmiddellijke beëindiging van de staking en in de tweede plaats ter voorkoming van herhaling in hetzelfde bedrijf en voorts ter voorkoming van navolging elders.

Daarbij werd niet over het hoofd gezien, dat de economische staking als uiterste middel toelaatbaar **kan** zijn, maar op de voorgrond werd gesteld, dat voor sleutelbedrijven in het algemeen belang staking ontoelaatbaar is — zelfs in normale tijden. Hoeveel te meer dan in oorlogstijd en daarenboven in een vitaal bedrijf, als dat der bauxietwinning en -bewerking, een der allervoornaamste industrieën, **werkzaam ten behoeve van de oorlogvoering**, waarvan oneindig veel meer afhangt dan nationale belangen.

De vrees, toen uitgesproken, blijkt thans niet ongegrond te zijn geweest.

Ter verduidelijking van hetgeen er zich thans heeft voorgedaan, volgt hier het toegepaste artikel 138 bis W. v. S., zoals bekend in 1933 in ons Wetboek van Strafrecht ingelast na de befaamde Februaridagen van dat jaar.

Het luidt:

„Hij, die met het oogmerk om verstoring van de openbare orde of ontwrichting van het economisch leven der maatschappij te veroorzaken, **dan wel wetende of redelijkerwijze moetende vermoeden**, dat daarvan verstoring van de openbare orde of ontwrichting van het economisch leven der maatschappij het gevolg zal zijn, teweegbrengt of bevordert, dat meer personen nalaten of ondanks wettig gegeven last weigeren werkzaamheden te verrichten, waartoe zij zich verbonden hebben of uit kracht van hun dienstbetrekking verbonden zijn, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren of geldboete van ten hoogste duizend gulden."

Een bespreking van dit artikel lijkt ons overbodig. Het is voldoende daarin enige woorden vet te drukken.

Voor een volledige beoordeling van het gebeurde ontbreken de gegevens. Na hetgeen wij ter inleiding schreven, zal het echter duidelijk zijn, dat wij onder de gegeven omstandigheden een staking op Moengo volkomen ontoelaatbaar achten en toepassing van artikel 138 bis W. v. S. volkomen op haar plaats.

Dit geldt voor ons ook ten aanzien van andere bedrijven, die wij in onze inleiding duidelijk genoeg hebben aangeduid.

Het wil echter allerminst zeggen, dat wij daarbij slechts één zijde zien. Dat was in Augustus v.j. ook niet het geval met hen, die reeds toen toepassing van artikel 138 bis nodig achtten.

Wij wensen uitdrukkelijk te verklaren, dat de Overheid, staking ontoelaatbaar verklarend en de strafwet daartegen in werking stellend, zich niet daartoe alléén kan bepalen. **Zij dient den arbeiders voor het ontnomen stakingsrecht iets anders in de plaats te stellen, waarborgen te geven, dat hun belangen niet geschaad worden, dat billijke eisen niet worden afgewezen.** Kort gezegd: de arbeiders moeten rechtszekerheid hebben, moeten het machtsmiddel staking en elk ander machtsmiddel **kunnen** ontberen.

Geschiedt dit niet, dan kan de bestraffing rechtmatig blijven, maar **de billijkheid komt in het gedrang.**

Hoe deze veiligstelling van de belangen der arbeiders dient te geschieden, doet er in dit artikel niet toe. Bespreking daarvan valt buiten het kader van deze beschouwingen. Evenals het feit, dat het Gouvernement reeds enige tijd bezig is om gegevens te verzamelen voor de totstandbrenging van sociale maatregelen, die onder meer rechtsbescherming voor de arbeiders moeten waarborgen.

Het gaat om hetgeen er thans is gebeurd.

En daarbij dient te worden vastgesteld:

1. Staking op Moengo is ontoelaatbaar.

2. Toepassing van artikel 138 bis is onvermijdelijk.

3. Staking is niet alleen op Moengo ontoelaatbaar en zal niet alleen dáár onder de strafwet moeten vallen.

4. Ontneming van het middel staking aan de arbeiders dient gepaard te gaan met veiligstelling hunner belangen op andere wijze.

5. Ons Bestuur is daarin — helaas — tot nog toe tekortgeschoten.

6. Het algemeen belang vordert, dat dit onverwijld worde goedgemaakt.

* * *

Later, in „De Surinamer" van 23 Januari jl. werd nog het volgende gemeld:

1. Dinsdagavond zijn van Moengo rond 50 arbeiders naar de stad gekomen, merendeels met ontslag. Naar verluidt, zullen er meer volgen.

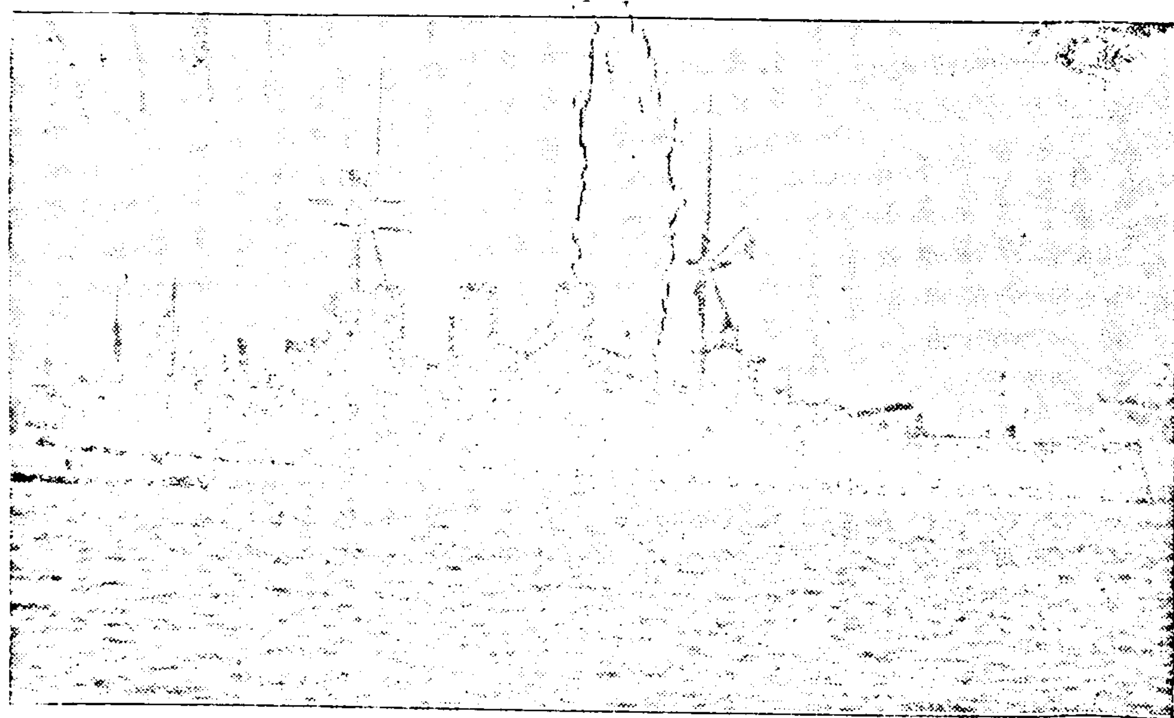
2. De Gouverneur heeft een commissie benoemd, die een onderzoek zal instellen naar de toestanden in het bauxietbedrijf. De commissie zal beginnen met Moengo. In de commissie zijn benoemd Mr. E. E. Uffelie, voorzitter en de heren H. J. de Vries en F. H. R. Lim A Po. Als secretaris is in de commissie benoemd Drs. J. Michels.

Voorts heeft de Gouverneur het bauxietbedrijf aangewezen als bedrijf waarin arbeid verplicht kan worden gesteld.

In een commissie van beroep, in verband hiermee nodig, zijn benoemd de heren H. J. de Vries en F. H. R. Lim A Po. Als voorzitter dezer commissie zal optreden de Kantonrechter, die in het district, waarin het bedrijf gelegen is, de civiele rechtspraak uitoefent.

De commissie zal nu aan het werk gaan.

In verband daarmee schorten wij voorlopig openbaarmaking van gegevens betreffende het gebeurde op Moengo op.

OOK DE GRIEKEN VECHTEN DOOR.

Hier ziet u een Griekse kruiser in de wateren van het Verre Oosten. Duidelijk is de camouflage-beschildering. Onlangs maakte de Griekse Regering te Londen bekend, dat de Griekse oor logsschepen reeds meer dan 95.000 ton vijandelijke scheepsruimte tot zinken brachten.

Is eenheid van Mening voldoende?

Uit de Buitenlandse Pers:

„Knickerbocker" schrijft:

Een van de moeilijkst te doorgronden dingen van den Nederlander, die in de Verenigde Staten woont, is de publieke opinie in dit land. Men kan met het bestuderen daarvan zich dag in, dag uit, bezig houden. Men kan talloze kranten en tijdschriften lezen, maar het ding, dat men zoekt, vindt men niet. Meer dan elders ter wereld geldt hier het woord „le journal est un monsieur." Men vindt een reeks meningen van goedschrijvende en heldendenkende individuen, men vindt als in elk ander land slechtschrijvende en verwarde geesten, maar men krijgt niet de indruk, dat achter deze meningen groepen staan, waarin zich een opinie heeft gecristalliseerd tot een macht. En thans, nu Amerika in één week drie oorlogsverklaringen thuis gestuurd gekregen heeft, schijnt deze toestand nog niet veel anders. Uiterlijk is er nu eenheid. Inderdaad, maar die eenheid heeft iets negatiefs. Zij is voor een deel ontstaan uit het feit, dat de isolationistische sprekers en schrijvers thans hun mond houden, omdat de feiten hen in het ongelijk gesteld hebben.

Maar de grote massa zwijgt ook en laat de oorlog over aan de kranten, de radio en den President.

Een werkelijke actieve eenheid in de publieke opinie, ontstaan door de geweldige schok van een aanval — en dan nog wel een zo laaghartige en schadelijke als die van Japan op Pearl Harbor — zou zich geheel anders moeten uiten. Zij zou zich in de eerste plaats in geestdrift moeten ontladen, in een geestelijke levée en masse. Wij hebben daarvan weinig bespeurd. Wat wij hebben menen te zien, is slechts een groot aantal individuen, die zich in het onvermijdelijke schikten, zonder zich tot een actieve eenheid te consolideren en zonder zich te uiten. Men laat dat over aan diezelfde schrijvers en sprekers, waarover wij het in de aanvang hadden. Kan van een werkelijke diepe emotie der menigte worden gesproken?

Wij vragen ons dit alles af zonder enig oordeel uit te spreken. Vermoedelijk leggen wij, Nederlanders, verkeerde maatstaven aan als wij trachten dit volk van 130 millioen zielen en dit enorme land te begrijpen. Wij verwonderen ons zelfs over de mate van bewondering, die tot uiting komt over de praestaties van onze vloot en luchtmacht in Indië. Ofschoon deze uitingen ons aangenaam stemmen, achten wij de praestaties vanzelfsprekend en zij zouden eveneens tijdens de invasie van het vaderland zijn getoond, indien wij daar niet tegenover een overmacht hadden gestaan, die vele malen groter was dan de Japanse en die toen voor het eerst een tactiek gebruikte, die thans algemeen bekend is.

Het allersterkst zijn wij ons bewust geworden, dat wij de mentaliteit der brede massa in de Verenigde Staten nog niet geheel begrijpen, toen de redevoeringen van Winston Churchill als een storm over dit land loeiden. Dat was het geluid, dat wij zo goed kennen en zo volkomen begrijpen. Dat was bovendien de stem van gans een volk, niet van één man alleen. Some people! Some man!

Ook Churchill heeft den Nederlanders veel lof toegezwaaid en wij hebben hem, eerlijk gezegd, meer dan verdiend. Dat Nederlanders dapper zouden vechten, ook op het water en in de lucht, als zij slechts de kans kregen, hebben wij nooit betwijfeld. Maar dat thans voor het forum van de gehele wereld erkend is, dat zij, na de meest laaghartige aanval op hun land, na een zondvloed van gemeenheid en verraad, toch geen ogenblik hun traditionele nuchterheid en traditionele koelbloedigheid verloren hebben en dat de Koningin en de Regering op het meest critieke moment precies die besluiten genomen hebben, die noodzakelijk waren om later de eer en de toekomst van het gehele imperium te kunnen redden, hoewel noch de wereld, noch het eigen volk op dat verschrikkelijke ogenblik de draagwijdte daarvan hebben begrepen, dat heeft ons de grootste voldoening geschonken. Dubbele voldoening, omdat Churchill daarvoor de vorm heeft gekozen van een vergelijking met het rampzalige Frankrijk van de lieden van Bordeaux en Vichy, die dezelfde mogelijkheden hadden als onze Regering, zelfs met veel betere kansen maar deze bewust verwierpen — de Hemel weet om welke redenen — en zelfs de moedigste voorstanders en verdedigers van die enig juiste uitweg, Reynaud en Mandel, in de gevangenis wierpen. Hopelijk heeft het Nederlandse volk met zijn door verdrukking en domperij gescherpt gehoor de stem van Churchill gehoord. Weliswaar is het reeds lang immuun voor de propaganda der Nazies tegen het „emigrantencomité" in Londen, maar het zou toch jammer zijn, indien het meest perfecte antwoord daarop hun zou zijn ontgaan.

In ditzelfde verband begrijpen wij weer niet, waarom vele Amerikanen onze Regering hardnekkig een Government-in-exile noemen. De Nederlandse Regering is een Regering op het slagveld en een slagveld is nooit een ballingschap. Men is in ballingschap als men is weggegaan en ergens in een hoekje treurend bij de pakken neerzit. Men is niet in ballingschap als men zich heeft aangegord en ten strijde is getrokken, daar waar men die kan voeren. De Engelsen noemen onze Regering nimmer „in exile".

Amerika is een zeer grote en machtige gemeenschap en het zal deze oorlogen winnen. Maar het zal daarvoor veel groter offers moeten brengen, dan wanneer het zich geestelijk niet zo geïsoleerd had van de werkelijkheden dezer wereld en velen zich niet zo lang en zo hevig geconcentreerd hadden op de niet-essentiële bijkomstigheden van het materiële bestaan.

Tot beter begrip wat wij bedoelen, moge het volgende dienen.

Een paar dagen geleden stond in één der grootste New Yorkse dagbladen een reusachtige advertentie van een groot warenhuis, die een gehele bladzijde besloeg. Onder een foto van een pasgeboren kind stond een text, waarvan wij het volgende overnemen:

„Why should you feel sorry for that kid? Because he was born into a world that seems tumbling about his head? That is a lot of nonsense.

„In spite of the war that is engulfing all mankind, that kid is born into the best world the human race has ever seen. Just suppose he'd been born a hundred years ago. Right there you take twenty-five years of his life — that's what the medical science has added tot the span of life in the last 100 years......

„The labor saving machinery, the conveniences, the enjoyments that mean so much to us today have all been invented within the last hundred years...... He would have seen few newspapers, magazines or books. He would never have enjoyed a movie, or listened to the radio......"

De advertentie-specialisten der grote stores kennen de psychologie van hun publiek. Dat publiek is het eigenlijke kid. Het zal heel wat offers moeten gaan brengen vooraleer de oorlog in een overwinning zal eindigen.

ARUBA

MILITAIR DEFILÉ.

Ter gelegenheid van de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix werd er een militair défilé gehouden van een gedeelte der Nederlandse troepen onder commando van Kapitein G. H. van der Spek.

De stoet trok langs het huis op de Klip, waar Zijne Excellentie de Gouverneur met Zijn familie het défilé gadesloeg.

Des avonds had er een muziekuitvoering plaats in het Willem de Zwijgerpark, dat eveneens door Z.E. den Gouverneur met Zijn familie werd bijgewoond.

In de loop van de dag hield de Gouverneur nog besprekingen met Ir. C. A. Willemse, directeur van Landsradiodienst en met Kolonel W. van den Donker.

DINER OP DE PALMBEACHCLUB

Vrijdagavond had er op de Palmbeachclub een diner plaats, waaraan de volgende personen deelnamen. Zijne Excellentie de Gouverneur, Mevrouw Wouters, Mejuffrouw Wouters, luitenant-adjudant Emile van de Laarschot, kapitein G. H. van der Spek, Commandant van de Nederlandse troepen, met Mevrouw; Ds. J. E. Alers met Mevrouw, de Heer en Mevrouw W. F. Craane, Kolonel San Begg, Commandant der Schotse troepen met Mevrouw; de Heer en Mevrouw Lloyd Smith, directeur van de Lago; de Heer en Mevrouw J. Oduber; de Heer Dussenbroeck; de Heer en Mevrouw P. Henriquez; dr. W. Goslinga; de Heer en Mevrouw Gijseh; Mevrouw de Weduwe H. Eman; de Heer A. Bronckhuizen, Directeur van de Eagle; de Heer en Mevrouw Jhr. W. de Drauw; de Heer en Mevrouw C. Arends; Mejuffrouw R. J. Eman; de Heer C. Eman.

MEJUFFROUW RIE WAGEMAKER TROUWDE.

Onder enorme belangstelling had Zaterdag jl. het society-huwelijk plaats van mejuffrouw Rie Wagemaker met den heer A. J. van Montfrans. De huwelijksinzegening geschiedde om 10.— uur in de Protestantse Kerk te Oranjestad.

De receptie was eveneens zeer druk bezocht. Zijne Excellentie de Gouverneur met Mevrouw en Mejuffrouw Wouters en Adjudant C. v.d. Laarschot waren eveneens aanwezig.

In de loop van de middag vertrok het jonge paar onder overgrote belangstelling van de Arubaanse bevolking per vliegtuig naar New York om vandaar naar Nederlands Oost Indië te vertrekken.

KATHOLIEKE NAAISCHOOL.

Te San Nicolas werd gisteren een katholieke naaischool geopend. De school begint met 14 leerlingen en mejuffrouw Johanna Bislek is met de leiding belast.

INGEZONDEN.

EED VAN TROUW AAN ONZE VLAG EN VADERLAND.

Aan U, geliefde Rood, Wit-blauw,
In feite fier en glorievol,
Zweer ik — om mijn bloed—getrouw
Al zinke ook de halve wereld in!
En voor Neêrlands lieve Koningin,
Zo wijs en edel-goed,
Wil ik gieten zelfs mijn bloed!
Mijn liefde rein en vast en echt,
Blijft slechts aan Nederland gehecht!

L.S.

Deze eed van trouw aan onze geliefde driekleur diene in deze tijd van troebelingen en onzekerheid hernieuwd en versterkt te worden, door alle ware Nederlanders.

Een sneeuwbalwedstrijd moet het worden onder alle brave Vaderlands gezinde mannen en vrouwen op Aruba, Curaçao, Bonaire enz., die hun heil verwachten van het oud, eerlijk, rechtvaardig en dierbaar Oranjehuis, waarvan H.M. Koningin Wilhelmina de blinkende Vrijheidster en aller lieve Hoop is!

Voorgesteld wordt, door deze beweging **een druk gebruik te maken van de nieuwe zegels** ten bate van het **Prins Bernhard Fonds**, door elk sneeuwbalbrief te posten voor een vriend, met een postzegel van **twintig cent**, met de verhoging van 25 cent extra, bestemd voor gemeld fonds. Het is een gift dus van 25 cent voor Prins Bernhard Fonds, tegen een offertje van totaal ƒ 0.45.

In elke brief zende men aan zijn vriend (**minimum** de keuze staat vrij) **een copie** van de eed en deze text, met verzoek (dat stuk of die stukken) door te zenden aan een of meer zijner vrienden, die hetzelfde herhaalt (of herhalen) door op zijn beurt zijn vriend (of vrienden) en paar copies te sturen van de rijmeed en text. Dit moet een sterke onbreekbare ketting worden onder alle degelijke Nederlanders in dit Gebiedsdeel. Wie de schakel los laat, duidt daardoor aan, te hellen voor den vijand, den gehaten vijand, dien wij minachten en vervloeken.

Met een weinig moeite kan een mooie beweging tot stand komen onder de broeders en zusters van eenzelfde beginselen, van eenzelfde gevoel, van eenzelfde hoop en geloof en zodoende helpt men mee voor de herrijzenis van het thans tot aller grief en smart steeds door den vijand bezette dierbaar Tulpenland.

En nu, aan de strijd! Laat de bal rollen met plezier ter ere van onze geliefde **Koningin Wilhelmina**, van het dierbaar **Oranjehuis** en tot het helpen **verpletteren van alle Nazies op aard!**

Leve onze vrijheid!

N.B.: Om eventueel na te kunnen gaan, wie de breker mag zijn van de schakel, gelieve men telkens de namen te noteren in elk uit te zenden ... van de uitgekozen deelnemers.

Van den Baanbreker of In... H. E. Lampe aan Gezaghebber Wagemaker, J. K. Zepp, Lampe, G. Eman, L. O. Lampe (Curaçao), F. M. Lampe (Curaçao).

Van J. K. Z. Lampe aan Dr. L. ...Hansen, Dr. A. F. Dussenbroek, ... G. H. v.d. Spek aan Jr. ... Eddy de Veer aan J. E. ... van Driel.

EMMASTAD.

SOCIëTEIT „ASIENTO"

Dagschotels: Heden: Bami. M... Erwtensoep met kluif.

Agenda:

Ma. 2 Febr. 20.00 Repetitie Toneel „Emmastad".
Di. 3 Febr. 19.30 Comp. bilj. ...
Wo. 4 Febr. 19.30 Comp. bilj. ...
Do. 5 Febr. 19.30 Comp. bilj. ...
Repetitie Toneelvr. „Emmastad".
Vr. 6 Febr. 19.30 Comp. bilj. ...

WACHTDIENSTEN: Ma. 2 F...

Telegram Afdeling: Hr. Post..., 675, Amalia van Solmslaan 13.
Shipping & Supplies: Hr. Vo..., tel. 304, Amalia van Solmslaan ...
Scheepvaart Afdeling: Hr. Ze..., 690, Emmalaan 1.

Shell Golf Club: De propaganda wedstrijd, die Zondag jl. door omstandigheden moest worden ... last, zal nu gespeeld worden op ... dag 8 Februari as.

Inschrijvers(sters), die verlangen zullen zijn op die datum te spelen ... zoeken wij hiervan tijdig bericht willen geven.

Nieuwe deelnemers(sters) zijn harte welkom en kunnen zich nog ... geven bij den secretaris of een ... leden.